

Brief van de KNBV over de Regeringsbeslissing Meerjarenplan Bosbouw

Arnhem, 2 december 1986

Aan de leden van de Vaste
Kamercommissie voor
Landbouw en Visserij
Binnenhof 1A
2513 AA 's-Gravenhage

Geachte dames en heren,

In een reactie aan de Minister van Landbouw en Visserij d.d. 20 februari 1985 terzake van het beleidsvoornemen "Meerjarenplan Bosbouw" heeft de Koninklijke Nederlandse Bosbouw Vereniging (KNBV) gesteld er verheugd over te zijn, dat er een Meerjarenplan Bosbouw is gedistribueerd, waarvan het bosdoeltypensysteem integrerend deel uitmaakt.

Onze vereniging plaatste kritische kanttekeningen bij het beleid op lange termijn (onzerzijds sterk benadrukkend de multifunctionaliteit van bossen) en met name ook terzake van de marsroute (de planperiode) die gevolgd moet worden om tot het lange-termijn-doel te geraken.

De regeringsbeslissing "Meerjarenplan Bosbouw" heeft naar het oordeel van de KNBV in vergelijking tot het beleidsvoornemen duidelijk aan kwaliteit gewonnen.

Onze vereniging stelt het op prijs een aantal hoofdpunten van nog bestaande kritiek aan u voor te leggen.

1 Onder 2. Doelstellingen (bladzijde 7) wordt in de regeringsbeslissing gesteld, dat "wordt gestreefd naar een op den duur zodanige economische basis voor het Nederlandse bosbeheer, dat instandhouding van het bosareaal zoveel als mogelijk uit de opbrengst van marktbaar producten kan worden betaald".

Onze vereniging blijft van mening, dat waar het bos verscheidene functies gelijktijdig vervult, en dit geldt voor het overgrote deel van ons bos, nooit verwacht mag worden, dat één van de functies, te weten de houtproductie, de overige functies zal bekostigen.

Ook als te zijner tijd de houtteelt op zichzelf wel rendabel wordt, is het niet vanzelfsprekend, dat daaruit ook de andere functies zouden moeten worden bekostigd. Vooral nog echter is géén van de functies renda-

bel, zodat een duidelijke honorering van zowel de functie houtteelt als de functie natuur en de functie recreatie noodzakelijk is.

Kwantificering van de drie hoofdfuncties is daartoe nodig en, althans ten dele, ook mogelijk.

2 Een tweede kritische opmerking ten aanzien van het beleidsvoornemen "Meerjarenplan Bosbouw" betreft de koppeling van bosdoeltypen aan functies, met als gevolg, dat er voor een aanzienlijk deel van het bosareaal eenzijdig bosbeheer wordt geïndiceerd. Een zodanig eenzijdig beheer zal een bossamenstelling tot gevolg hebben, die aan volgende generaties niet meer de keuze laat voor veelzijdig gebruik.

De KNBV bepleitte onder andere tabel 6.4 op bladzijde 104 van het beleidsvoornemen te laten vervallen.

In de regeringsbeslissing is de scherpe scheiding tussen "multifunctionele bossen" en "bossen met accent natuur" minder stringent geworden. Er is sprake van een glijdende schaal (3.3.2, bladzijde 9).

De KNBV waardeert deze ontwikkeling; zij stelt echter vast, dat de gewraakte tabel weliswaar is verdwenen, maar inhoudelijk is gehandhaafd.

De in het plan vermelde 18% voor bossen met het accent natuur stoelt niet op enig wetenschappelijk onderzoek. Bij handhaving van deze 18% dient de regering extra attent te zijn op het scheppen van bestuurlijke condities, opdat voor het overgrote deel van de Nederlandse bossen het multifunctioneel karakter behouden blijft: met andere woorden de overheid dient ervoor zorg te dragen, dat de 18% niet wordt over- of onderschreden.

Met betrekking tot het beleid in de planperiode merkt de KNBV op, dat dit volstrekt onvoldoende is ingevuld ten aanzien van te realiseren doelen, consequenties voor verschillende categorieën boseigendom, en hoe daar met het overheidsinstrumentarium op gereageerd gaat worden.

3 In het Meerjarenplan wordt ervan uitgegaan, dat met de thans beschikbare middelen de in het plan gestelde lange-termijn-doelen kunnen worden bereikt. Dit moet sterk worden betwijfeld.

Een kostendekkende exploitatie is voor het overgrote deel van de Nederlandse bossen voornamelijk niet mogelijk. Het Meerjarenplan schetst het vooruitzicht,

dat de houtteelt te zijner tijd in een andere positie geraakt. Uit de negatieve exploitatieresultaten kan de ombouw om te geraken tot de voorziene situatie niet worden betaald.

Als voor de korte termijn geen perspectief wordt geboden, zal het beleid op de lange termijn niet slagen.

Als voorbeeld van tekort schietende middelen moge het volgende dienen: Het in de regeringsbeslissing nagestreefde houtproductiecijfer van 1.360.000 m³ uit het bestaande bos (3.3.1, bladzijde 9, bladzijde 30) zal een aanzienlijke uitbreiding van de bosverjongingsvlakke tot gevolg hebben.

Het is de KNBV volstrekt onduidelijk hoe deze uitbreiding van de bosverjonging gefinancierd gaat worden. De in 5.1 (bladzijde 58) vermelde herbebossings-subsidie duidt ons inziens aan, dat met deze versterkte bosverjonging in financieel opzicht geen rekening is gehouden.

4 Op basis van de historische ontwikkeling is aan te tonen, dat spreiding in bouseigendom bijdraagt tot de zo gewenste diversiteit van bossen en bossamenstelling. Het Meerjarenplan maakt zich ernstig zorgen over de voortdurende teruggang van deze spreiding sinds geruime tijd.

De KNBV meent, dat de maatregelen die nu in het Meerjarenplan worden genoemd, onvoldoende zijn om de gewenste spreiding te behouden of te bereiken.

Onze vereniging acht het dan ook onbegrijpelijk, dat onder het instrumentarium het fiscaal beleid niet wordt

behandeld. Te meer, omdat het de regering mogelijkheden biedt om de gewenste effecten op het gebied van de spreiding van het bosbezit te bevorderen.

5 Een krachtige aanpak van de trits onderwijs, onderzoek en voorlichting is essentieel voor het bewerkstelligen en bereiken van de in het Meerjarenplan geschetste ontwikkelingen.

Zo is het bijvoorbeeld in het kader daarvan noodzakelijk, dat het bosbouwkundig onderzoek, betrokken op het geïntegreerde bosbeheer, bij de Directie Landbouwkundig Onderzoek een zelfstandige eenheid zal zijn, die centraal aanspreekbaar is en voor het gehele toepassingsgebied kan functioneren.

De KNBV meent, dat op het gebied van voorlichting, onderwijs en onderzoek een krachtiger beleid in het Meerjarenplan zou moeten worden beschreven.

De Koninklijke Nederlandse Bosbouw Vereniging vertrouwt, dat bovenvermelde kritische kanttekeningen bij de verdere behandeling van de regeringsbeslissing "Meerjarenplan Bosbouw" aan de orde zullen worden gesteld.

Met gevoelens van hoogachting,
w.g.: prof. ir. M. M. G. R. Bol, voorzitter
w.g.: ing. G. Bruggink, secretaris

c.c.: Minister van Landbouw en Visserij